

Protokoll fört vid enskild föredragning

Finansavdelningen
Allmänna byrån, F1

Beslutande
Minister
Mats Perämaa

Föredragande
Avdelningsjurist
Sofia Higson

Justerat
Omedelbart

Nr 4

Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med
förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och
39 § lagen om beskattningsförfarandet beträffande
skatter som betalas på eget initiativ

ÅLR 2023/9638

2 F1

Beslut

Beslöts lämna utlåtande enligt **bilaga 1, F124E03**.

Hänvisning
VM023:00/2023

Kontaktperson
Avdelningsjurist Sofia Higson

Finansministeriet
Statsrådet
kirjaamo.vm@gov.fi

Finansministeriet
Statsrådet
Marja Niiranen
marja.niiranen@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och 39 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ

Finansministeriet har gett landskapsregeringen möjlighet att lämna utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och 39 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ.

Lagstiftningsbehörighet

Lagstiftningsbehörigheten inom beskattningen är delad mellan landskapet Åland och riket. Landskapet Åland har enligt 18 § 5 punkten självstyrelselagen för Åland (ÅFS1991:71) lagstiftningsbehörighet avseende landskapet tillkommande tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt, landskapet tillkommande närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet och kommunerna tillkommande skatter. Enligt 27 § 36 punkten självstyrelselagen för Åland har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om skatter och avgifter med de undantag som nämns i 18 § 5 punkten.

Förslaget gäller huvudsakligen mervärdesskatt, som är en indirekt skatt och riket har lagstiftningsbehörighet avseende indirekta skatter enligt 27 § 36 punkten självstyrelselagen.

Lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (FFS 768/2016) är direkt tillämplig i landskapet då den berör områden som tillhör rikets lagstiftningsbehörighet.

I mervärdesbeskattningen i landskapet tillämpas lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (FFS 1266/1996) (kallad undantagslagen). I utkastet bedöms landskapet Åland tillhöra Finlands territorium vid tillämpningen av skattefrihet för verksamhet i liten skala. Förslagen i utkastet tillämpas

således även på åländska verksamheter. Vid tillämpningen av skattefrihet för verksamhet i liten skala beaktas försäljningen både på Åland och i övriga Finland.

Landskapsregeringens synpunkter

Syftet med utkastet till propositionen är att genomföra rådets direktiv (EU) 2020/285 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller den särskilda ordningen för små företag. Målen med förslagen i utkastet till propositionen är flera. Det främsta målet är att förbättra den ekonomiska effektiviteten i det skattesystem som tillämpas på små företag. Ett annat mål är att förenkla skattesystemet för små företag och Skatteförvaltningen genom att minska deras administration. Därtill finns mål om att förbättra neutraliteten i skattesystemet, att främja små företags tillväxt och utvecklingen av deras gränsöverskridande handel på EU:s inre marknad. Ytterligare ett mål är att harmonisera den särskilda ordning som i unionen tillämpas på små företag. Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

Utkastet till propositionen innehåller flertalet förslag, där fyra av dessa förslag är särskilt viktiga. Det första av dessa förslag innebär att fastställandet av den nedre gränsen för skattskyldighet harmoniseras i enlighet med unionsrätten. Det görs genom att förutsättningarna för tillämpning av skattefrihet ska bedömas utifrån det innevarande och det föregående kalenderårets omsättning. I nuläget är endast det innevarande kalenderåret inkluderat i den bedömningen. Dessutom ska vid beräkningen av den nedre gränsen för skattskyldighet användas omsättningen under kalenderåret istället för omsättningen under den innevarande räkenskapsperioden. Utöver det innebär förslaget ändringar vad gäller tidpunkten för när en näringsidkare som överskridit den nedre gränsen för skattskyldighet införs i registret över mervärdesskattskyldiga. Till skillnad från nuläget, där en näringsidkare kan införas i registret retroaktivt från och med ingången av räkenskapsperioden, medför förslaget att näringsidkaren ska införas i registret från och med den tidpunkt då den nedre gränsen överskrids.

Det andra av de fyra viktiga förslagen betyder att skattelättnaden vid den nedre gränsen för skattskyldighet för små företag ska slopas. Detta ska ämna att främja skattesystemets ekonomiska effektivitet, minska de små företagens administrativa börda, effektivisera Skatteförvaltningens verksamhet samt harmonisera de nationella system som tillämpas i de olika medlemsstaterna.

I det tredje viktiga förslaget utvidgas skattefriheten för verksamhet i liten skala till utländska näringsidkare. I enlighet med unionsrätten ska det gälla sådana utländska näringsidkare som har etablerat säte för sin ekonomiska verksamhet i en annan medlemsstat, men som saknar fast driftställe i Finland. För skattefrihet är en förutsättning att näringsidkarens årsomsättning i unionen är högst 100 000 euro. Maximigränsen för omsättning i unionen gäller enligt förslaget, till skillnad från nuläget, även sådana utländska näringsidkare som har etablerat sätet för sin ekonomiska verksamhet i en annan medlemsstat och har ett fast

driftställe i Finland. Näringsidkaren ska registreras i den särskilda ordningen för gränsöverskridande undantag från skatteplikt i endast en medlemsstat, vilket är etableringsmedlemsstaten för att skattefriheten ska kunna tillämpas. Dessutom innebär förslaget att näringsidkare som har säte i Finland på motsvarande sätt har rätt att tillämpa motsvarande nationell skattefrihet i andra medlemsstater om näringsidkarna i Finland har registrerats i den särskilda ordningen för bedrivande av verksamhet i liten skala inom unionen. Skattefriheten för verksamhet i liten skala ska inte längre gälla sådana utländska näringsidkare som har ett fast driftställe i Finland och som har sitt säte utanför gemenskapen.

Det sista av de viktiga förslagen medför att en särskild ordning ska införas genom vilken skattefriheten för små företag kan tillämpas i andra medlemsstater. Det innebär bland annat att det i mervärdesskattelagen ska föreskrivas om definitionerna av de näringsidkare som omfattas av tillämpningsområdet för den särskilda ordningen, registrering och identifiering av näringsidkare, definitionerna av etableringsstat och medlemsstat som beviljar undantaget från skatteplikt samt om anmälningsskyldighet.

Enligt landskapsregeringen hade en ökning av den nedre gränsen för skattskyldighet kunnat anses befogad mot bakgrund av bestämmelsernas ursprungliga syfte om att främja förutsättningarna för företags tillväxt. Med hjälp av detta instrument hade skatteförmånen för små företag kunnat öka som en del av en helhetlig skattepolitik. Med beaktande av dessa synpunkter har det inte i övrigt uppstått skäl för landskapsregeringen att invända mot sakinnehållet i lagförslaget.

Minister

Mats Perämaa

Avdelningsjurist

Sofia Higson

FÖR KÄNNEDOM

Ålands lagting, info@lagtinget.ax

Riksdagsledamot Mats Löfström, mats.lofstrom@riksdagen.fi